

KATEDRA VÁMBÉRY ÁRMIN FÖLDRAJZVERSENY

ROVATVEZETŐ: TÓTH TIBOR, 945 01 Komárno, Rákócziho 36/34, vambery.armin.foldrajzverseny@gmail.com

II. forduló

Beküldési határidő: 2026. november 27.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: II.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve, címe, e-mail-címe, telefonszáma:	Regisztrációs kód:

A második fordulóban Vámbéry Ármin életével, munkásságával és utazásaival kapcsolatos feladatok sikeres megoldásához a *Küzdelmeim* című művét, valamint a *Keleti életképek* „A ház s a háztartás” című fejezetét ajánlom irodalomként. Az Erdélyhez és Törökországhoz kapcsolódó feladatok megoldásához földrajzi atlasz és az internet különféle forrásai ajánlottak. A Katedra Vámbéry Ármin Földrajzverseny „Segédanyagok” menüje szintén hasznos forrásanyagokat rejt a feladatok megoldásához.

1. Idézem

Állapítsátok meg, ki mondta kinek, milyen helyzetben a következő idézeteket! (5+5+5 = 15 pont)

a) „Tovább érsz te, fiam, valamennyi pajtásodnál, legyél csak kitartó és tűrj békén!”

.....

b) „No, Harschl, hát te meg doktor akarsz lenni?”

.....

c) „Édes fiam, ne kösse az asztalkendőt a nyakába! Az csak gyereknél szokás. Tegye szépen az ölébe!”

.....

d) „Mama, kérlek, alig múltam húszéves, és tizennégy nyelven olvasok meg beszélek. Mégsem mondhatod, hogy nem vittem semmire.”

.....

e) „Amit Kőrösi Csoma kibírt, kibírom én is. Az ínség jó iskola. Főként annak, aki nehéz dologra vállalkozik.”

.....

2. Töröltem

Egészítsétek ki a szöveg kitörlődött szavait, hogy Vámbéry Ármin munkásságáról valós állításokat kapjatok! (15 pont)

„Az MTA pénzügyi támogatásával 1861 őszén indult útnak Ázsiába, hogy a magyarok nyomai után kutatasson. néven, szunnita dervisnek öltözve indult el Isztambulból. Teheránig jutott el, ahol csatlakozott egy Mekkából hazatérő zarándokcsoporthoz. Velük átutazta sivatagjait. 1863-ban megérkezett az üzbég (mai nevén: Chiva), ahol még a fogadásán is sikeresen játszott a Rasid Effendi szerepét. Amikor Buharán keresztül érkeztek, ott felkeltette a helyi emír gyanúját, de a több mint félórás kikérdezés alatt mégis sikerült meggyőznie igazhitű voltáról.

Vámbéry útja volt az első sikeres, európai ember által véghez vitt újkori felfedezőút e térségben. Hosszú és veszélyes út után májusában érkezett vissza Pestre. A „Közép-ázsiai utazás” és annak angol nyelvű párja, a „Travels in Central Asia”-ben jelent meg. Ausztria londoni nagykövete a szóló ajánlólevelet adott neki, aki Vámbéryt kihallgatáson fogadta és nemzetközi sikereit a Pesti Egyetemre szóló kinevezéssel jutalmazta. Az állás elfoglalása azonban nem volt könnyű, mivel az egyetem vezetése nem akarta Vámbéryt tanárként alkalmazni. Így először csak tanítóként működött az intézményben. Vámbéry maga úgy vélte, származása és a református egyházba való megtérése voltak fő okai, hogy ellenzik ottlétét. Az ellenséges fogadtatáshoz azonban nyilván hozzájárult az a tény is, hogy Vámbéry sem rendelkezett, egyetemi tanulmányokat pedig végzett. Önmagát nem zsidónak, hanem tekintette. 1865–1904 között a Budapesti Tudományegyetemen a nyelvek tanítója, majd tanára lett. Itt alapította meg a világ első tanszékét.”

3. Határozottan

Állapítsátok meg, melyik Vámbéry műveket rejtik a meghatározások! (5 pont)

1. Első műve

.....

2. Önéletrajzi írása

.....

3. Egyes ázsiai népek életmódját mutatja be

.....

4. Egy Közép-Ázsia területét birtokló államalakulat történetét meséli el

.....

5. Dél-Ázsia legnépesebb államáról szóló csodás történet

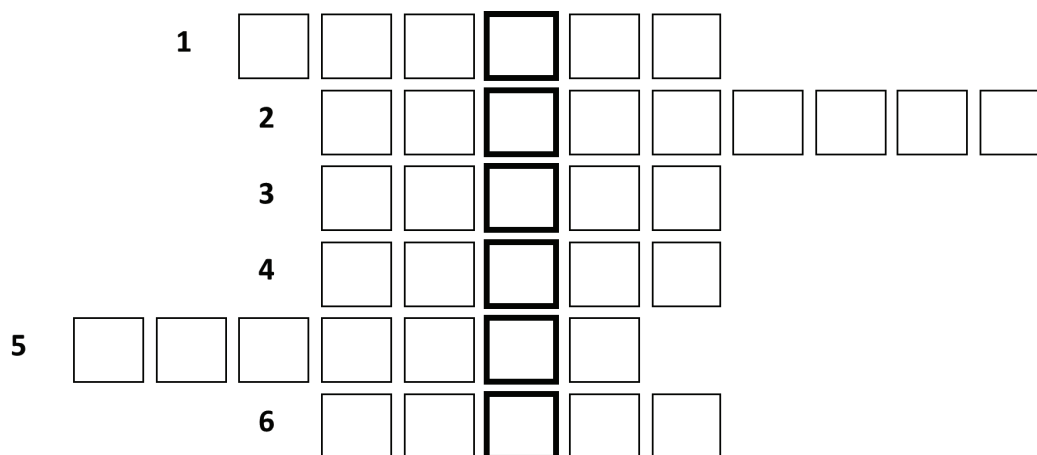
.....

4. Keresztbe fonva

Fejtsétek meg a keresztrejtvényt! Ha jól dolgoztatok a függőleges oszlopban egy Vámbéry Árminra utaló kifejezést olvashattok össze. Mi ez a szó és mit jelent? Minden jó megfejtés, a függőleges oszlop és a magyarázat is pontokat ér! (8 pont)

Meghatározások:

- 1 – a keletieknél a dívány kb. négy láb széles matraca
- 2 – a török házaknál a fogadási terem megnevezése
- 3 – a tiltott, elszigetelt hely megnevezése a török családoknál, házaknál
- 4 – szíriai vagy turkesztáni nyelvterületen a nagy csarnok megnevezése, melynek az udvarra néző oldala teljesen nyitva áll
- 5 – az iszlám vallásban az imára hívó szöveget énekli
- 6 – a keleti népeknél a kandalló megnevezése



Megfejtés:

Jelentése:

5. „Térkép e táj”

Készítsétek el Erdély térképét legalább A4-es méretben, melyen feltüntetitek a következő földrajzi fogalmakat is! A pontozásnál figyelembe vesszük a térkép külalakját, igényességét is! (25+5+5 = 35 pont)

Keleti-Kárpátok, Déli-Kárpátok, Kárpátkanyar, Fogarasi-havasok, Moldoveanu-csúcs, Erdélyi-szigethegység (Erdélyi-középhegység / Biharerdő), Görgényi-havasok, Radnai-havasok, Hargita, Erdélyi-medence, Temes síksága, Maros síksága, Érmellék, Duna, Tisza, Szamos, Maros, Temes, Olt, Sebes-Körös, Fekete-Körös, Fehér-Körös, Medve-tó, Gyilkos-tó, Szent-Anna-tó.

6. Örökségünk

Nevezzétek meg Törökország Világörökségi helyszíneit, állapítsátok meg mindegyikről, mikor került fel a világörökségi listára és mindegyiket jellemezzétek egy mondatban! (22+22 = 44 pont)